

ת"פ 30101/02/15 - מדינת ישראל נגד א נ

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 30101-02-15 מדינת ישראל נ' נ(עציר)

בפני	כבוד השופטת רקפת סגל מוהר
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	א נ

החלטה

רקע

בתאריך 12.2.15 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירות של היזק לרכוש במזיד והתנהגות פרועה במקום ציבורי, לפי סעיפים 452 ו-216(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 28.1.15 בסמוך לשעה 22:00, בכניסה לקיבוץ נחשולים, התהלך הנאשם עירום לחלוטין ומשהובא לאחר מכן לתחנת המשטרה בזכרון יעקב, הכה עם ראשו בדלת הזכוכית של מרכז השירות לאזרח בתחנה וניפץ אותה.

ביחד עם כתב האישום הגישה המבקשת בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו.

בשתי חוות דעת פסיכיאטריות שהוגשו לבית המשפט במסגרת הליך המעצר (**ב- 8.2.15 וב- 12.2.15**) נקבע כי הנאשם הינו "מפגר עם הפרעות התנהגותיות מילדותו", אשר ביצע את העבירות המיוחסות לו במצב של אובדן בוחן מציאות ושיפוט ולפיכך אין הוא אחראי למעשיו, אינו כשיר לעמוד לדין וזקוק למסגרת השגחתית למפגרים.

בדיון שהתקיים בפני ביום 29.4.15, בקש ב"כ הנאשם כי אורה על הפסקת ההליכים ואזכה את הנאשם מביצוע העבירה המיוחסת לו ואילו ב"כ המאשימה התנגדה לכך בטענה שהגוף היחיד המוסמך לקבוע האם מדובר במי שסובל מפיגור שכלי ולפיכך איננו אחראי למעשיו ו/או אינו כשיר לעמוד לדין הינו ועדת האבחון לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים).

לאחר שעיינתי בחוות הדעת הפסיכיאטריות שהוגשו כאמור, כמו גם בחוות דעת קודמת של ועדת האבחון אשר הוגשה בשעתה (3.3.13) לבית המשפט בבאר שבע ובה נקבע כי מדובר הנאשם מתפקד ברמה שאינה פיגור שכלי, סברתי כי נכון אעשה אם אפנה אותו אל ועדת האבחון פעם נוספת, תוך הפניית תשומת לבם של חברי הועדה אל מסקנות הפסיכיאטר המחוזי לגביו, כאמור.

בהחלטתי מיום 29.4.15 ציינתי כי לטעמי, על ועדת האבחון ליתן דעתה גם לעובדה שמדובר באדם המתגורר ברחוב ואינו מצוי במסגרת טיפולית מסודרת ולהתייחס גם לשאלת דרכי הטיפול הראויות בעיניה, לגביו.

עמדות הצדדים

מחוות הדעת שהונחה בפני בימים אלה עולה כי בבדיקתם העדכנית את הנאשם, התרשמו חברי ועדת האבחון כי כיום הוא מבדיל בין טוב לרע ובין מותר ואסור באופן בסיסי וקונקרטי, מבחין בין סיבה לתוצאה, מבין את האישומים נגדו אך מציין כי בעת ביצוע העבירה היה ב"מצב לא טוב" וכי באופן כללי הוא מתפקד ברמה שאינה פיגור שכלי. לדעת חברי הועדה, העובדה שבסמוך לאחר מועד ביצוע העבירה המיוחסת לו אובחן הנאשם על ידי פסיכיאטר כמי ש"לוקה בסכיזופרניה ושרוי במצב פסיכוטי חריף" ומצבו הוטב באופן משמעותי לאחר התמדה בנטילת הטיפול התרופתי שניתן לו, מלמדת על כך שמדובר באדם הסובל ממחלת נפש וזקוק למסגרת טיפולית-שיקומית עם השגחה וגבולות ברורים.

דרכי הטיפול עליהן ממליצים חברי ועדת האבחון הן -

- דיור חוץ ביתי במעון בו יוכל הנאשם לקבל טיפול ומעקב פסיכיאטרי מסגרת עם השגחה וגבולות ברורים.
- המשך מעקב וטיפול פסיכיאטרי.
- המשך מעקב רופא עיניים בשל ליקויי ראייה.
- התערבות מקצועית טיפולית לצורך עיבוד החוויות הקשות אותן הוא חווה לאורך חייו.
- בדיקת התאמה למסגרת תעסוקתית נתמכת עם ליווי, ופעילות פנאי מותאמת.

בישיבת 13.7.15 שהתקיימה בפני בעקבות האמור בחוות הדעת לעיל, בקשה ב"כ המאשימה כי אורה על החזרת עניינו של הנאשם אל הפסיכיאטר המחוזי הן לשם "קביעת מצבו היום" והן לשם מציאת המסגרת המתאימה לו.

ב"כ הנאשם חזר על עתירתו לזיכוי הנאשם מביצוע העבירה המיוחסת לו לנוכח הקביעה כי בשעת ביצוע הוא לא היה אחראי למעשיו וטען כי במצב דברים זה אין זה ראוי כי המשך שהייתו במעון "נווה מנשה" בו הוא שוהה כעת, תהיה בתנאי מעצר. כפתרון ביניים הציע ב"כ הנאשם את המשך שהייתו במעון לשם בחינת אפשרות התאמתו למגורים במעון "אשכר" בקרית טבעון המיועד למי שסובלים מתחלואה כפולה.

הנאשם עצמו בקש כי אורה על שחרורו מן המעצר ואמר בין השאר: **"אני יכול לטפל בעצמי. זה שאני לוקח כדורים זה לא אומר שאני נכה..."**

דין והכרעה

בפסק הדין שניתן ברע"פ 2675/13 **מדינת ישראל נ' פלוני (להלן: "הלכת וחנן")** קבעו שופטי בית המשפט העליון כי אין לקבל עוד את העמדה שנקבעה בעבר לפיה נאשם שנקבע כי הוא אינו נושא באחריות פלילית מחמת אי שפיות

הדעת אינו זכאי ואינו מורשע, אלא יש לקבוע כי הן מהבחינה המוסרית והן מן הבחינה המעשית, דינו יהיה זיכוי, מכח הוראת סעיף 34ח. לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

בהחלטה שניתנה בימים אלה בעקבות בקשות הצדדים לקיום דיון נוסף בהלכה שנקבעה בפסק הדין הנ"ל - דנ"פ 1237/15 **מדינת ישראל נגד פלוני** (05/07/2015), נקבע כי: **"ההשלכות הרחוביות העתידיות של המקרה, משפטיות ומעשיות כאחד, מצומצמות יחסית ומוגבלות למקרים מועטים..."**, כי **"מדובר בשינוי סמנטי בעיקרו, פילוסופי כמעט, של אופן סיווג נאשם החוסה תחת סייג אי שפיות הדעת"** וכי **"בית המשפט לא כיוון לקבוע כל חידוש הלכה מלבד הסוגיה הספציפית של אופן סיווגו של נאשם החוסה תחת הסייג הקבוע בסעיף 34ח לחוק העונשין כזכאי"**. בסיפת החלטה זו הוסיפה כב' הנשיאה מ' נאור כי: **"חולה נפש, בהגדרתו, הוא אדם שאינו מסוגל להבין את המשמעות המעשית או הערכית של האירוע המיוחס לו, ובאדם שכזה, בשל הפגם המנטלי הטמון בו, כלל לא יכולה להתקיים המודעות הדרושה לשם הרשעה בעבירה פלילית. ואם אין מתקיימים בו כל יסודות העבירה - הרי שהתוצאה חייבת להיות בדיוק כמו אצל כל אדם אחר, שלא התקיימו בו כל יסודות העבירה - זיכוי, ולא שום מעמד ביניים אחר"**.

במקרה שבפני - כך עולה מחוות הדעת השונות שניתנו, מדובר במי שבשעת ביצוע העבירה המיוחסת לו היה שרוי במצב של אבדן בוחן מציאות ושיפוט (**ר' ההסבר שניתן על ידו לחברי ועדת האבחון בנוגע לנסיבות ביצוע העבירה - סעיף 3.1. לחוות הדעת**) ולכן - כך לטעמי - לא יהיה לי מנוס בסופו של דבר מלהורות על זיכוי מביצוע עבירה זו וכך בכוונתי לעשות.

עם זאת, מטעמים הומניים, לנוכח העובדה שמדובר בדר-רחוב שאינו משולב במסגרת כשלהי המתאימה לצרכיו ואשר יהא בה גם כדי להגן על הציבור מפני הסכנה הכרוכה בהתנהגותו כשהוא אינו מושגח ומטופל, אני מחליטה לאמץ את הצעתו ההגיונית והאחראית של בא כוחו אשר הביע בפני את נכונותו להותרת הנאשם במעון בו הוא שוהה כעת (**בתנאי מעצר**) לשם בחינת אפשרות שילובו במעון "אשכר" בקרית טבעון המיועד לאנשים הסובלים מתחלואה כפולה.

ב"כ הנאשם הצהיר בפני כי בכוונתו לפעול בעצמו לשם בדיקת אפשרות זו ומכיוון שגם להתרשמותי זהו אכן הפתרון הנכון והראוי לנאשם, אני מחליטה לעשות שימוש בסמכותי הטבועה ו**מורה לשירות המבחן למבוגרים לסייע לו בכך**.

בשלב זה יידחה הדיון ליום 11.18.15 בשעה 08:30. תסקיר שירות המבחן (אשר מטרתו הנקודתית הוגדרה על ידי לעיל), יונח בפני עד ליום 10.8.15.

מזכירות בית המשפט תמציא ההחלטה לצדדים ולשירות המבחן למבוגרים.

ב"כ הנאשם יצייד את שירות המבחן בכל המסמכים הרלבנטיים שיידרשו לו לצורך בחינת אפשרות שילובו של הנאשם במעון "אשכר" (או בכל מסגרת מתאימה דומה אם תימצא כזו).

המזכירות תעדכן את מועד הדיון ביומני.

ניתנה היום, כ"ט תמוז תשע"ה, 16 יולי 2015, בהעדר
הצדדים.